سه‌شنبه ۲۹ آبان ۱۴۰۳
شماره ۴۲۸۳
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

دولت‌های آمریکا، انگلیس و فرانسه با صدور مجوز استفاده از تسلیحات دوربردشان علیه اهدافی در خاک روسیه به دنبال چه اهدافی‌اند؟

گسترش جنگ تا آخرین روزهای ریاست‌جمهوری بایدن

سیدمهدی طالبی
پژوهشگر حوزه بین‌الملل

جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا، از نامزدی در انتخابات کناره‌گیری کرد و نامزد جایگزین او نیز شکست خورد، بنابراین او بیش از سه ماه دیگر مهمان کاخ سفید نخواهد بود. با این حال، این تحولات باعث نشده تا بایدن دلیلی برای پایان دادن به جنگ‌افروزی‌هایش بیابد. این پیرمرد که صدها هزار نفر را در اوکراین و نزدیک به ۵۰ هزار نفر را در فلسطین و لبنان به خاک و خون کشیده است، در روزهای اخیر با صدور مجوز استفاده از تسلیحات دوربرد آمریکایی علیه خاک روسیه، تشدیدی جدی در وضعیت جنگ اوکراین ایجاد کرد.

هم‌زمان با این اتفاق، روزنامه فرانسوی لوفیگارو گزارش کرده که فرانسه و انگلیس نیز مجوز استفاده اوکراین از سلاح‌های دوربرد اهدایی این دو کشور علیه خاک روسیه را صادر کرده‌اند. ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، چند ماه قبل وقوع چنین اتفاقی را معادل اقدام جنگی دانسته بود. تاکنون، هرچند مجوز صادر شده، اما سلاحی علیه خاک روسیه به کار گرفته نشده است. از امروز تا روزی که موشک‌ها راهی خاک این کشور شوند، باید منتظر ماند تا واکنش مسکو را دید؛ اما روس‌ها مشخص نکرده‌اند که واکنششان به این اقدام جنگی غرب چه خواهد بود. تصمیم دموکرات‌ها، واکنش شدید حلقه اصلی پیرامون دونالد ترامپ، رئیس جمهور منتخب آمریکا را برانگیخته است. دونالد جونیور، فرزند ارشد ترامپ، اعلام کرده که بایدن قبل از آغاز ریاست جمهوری پدرش می‌خواهد جنگ به راه بیندازد. او در توییتی در واکنش به تصمیم تحریک‌آمیز جو بایدن نوشته است: «تشکیلات صنعتی-نظامی تلاش دارد موضع پدر من را قبل از آنکه ریاست جمهوری او شروع شود، با تحریک هر چه بیشتر جنگ تضعیف کند.» وی در ادامه توییت خود گفته: «به نظر می‌رسد مجتمع صنعتی نظامی به دنبال اطمینان حاصل کردن از شروع جنگ جهانی سوم است، آن هم قبل از آنکه پدر من شانس برقرار کردن صلح و نجات جان انسان‌ها را پیدا کند.»

ایلان ماسک، مالک شرکت‌های مشهور ایکس و تسلا نیز توییت کرده: «مشکل این است که روسیه متقابلاً واکنش نشان می‌دهد.»

اهداف آمریکا

آمریکا در معنای دولت عمیق، نهادهای حرفه‌ای و نظامی‌اش، اهدافی در قبال روسیه دارد که در این بخش مورد بررسی قرار گرفته‌اند. مجوز بهره‌گیری از تسلیحات آمریکایی علیه خاک روسیه، پیامدهای گسترده‌ای دارد.

۱ انداختن گناه بر گردن دولت قبل

حزب دموکرات مورد حمایت لابی‌های صنعت تسلیحاتی قرار دارد. بر همین مبنا، این حزب در طول جنگ اوکراین حامی پروپاقرص ادامه جنگ بوده است. صاحبان و مدیران این صنایع اغلب نظامیان سابق و بازنشسته‌اند که نشان‌دهنده پیوند قوی بین این صنایع و دستگاه نظامی است. قدرت، ثروت و نفوذ در دستگاه‌های نظامی باعث شده این گروه‌ها بخشی از دولت عمیق نیز به حساب بیایند. به نظر می‌رسد صدور دستور استفاده از سلاح‌های دوربرد علیه اهدافی در داخل روسیه، نوعی فریب باشد تا در صورت تداوم حملات در دوران ترامپ، واشنگتن ادعا کند که مجوزها در دولت قبلی صادر شده‌اند، به عبارتی دیگر، آمریکا قصد دارد هم به روسیه ضربه وارد کرده و هم از تبعات آن شانه خالی کند.

۲ به ارث گذاشتن سفارش تضمین شده سلاح

احتمال دارد دولت بایدن در ماه‌های باقی‌مانده، دست به انتقال گسترده سلاح به اوکراین بزند، حتی اگر باعث بحران در ذخایر ارتش این کشور شود. هدف بایدن، تخلیه انبارهای داخلی است تا کابینه دوم ترامپ ناچار از اختصاص میلیاردها دلار برای پرکردن مجدد آن‌ها شود. اگر بایدن این اقدام را در قالب تخصیص بودجه برای اوکراین ترتیب می‌داد، ضمن مواجهه با موانع قانونی در کنگره، با تهدید لغو آن‌ها توسط دولت ترامپ روبه‌رو می‌شد. با این حال ارسال سریع سلاح از ذخایر آمریکا می‌تواند دست ترامپ را ببندد. او شاید بتواند مانع از تسلیح اوکراین شود؛ اما نمی‌تواند ذخایر مهمات کشورش را خالی نگه‌دارد.

۳ دور زدن ترامپ

حداکثر کاری که ترامپ می‌تواند انجام دهد، جلوگیری از اختصاص بودجه برای کمک به اوکراین است. با این حال، اگر کشورهای اروپایی خودشان مبالغ لازم برای ادامه جنگ را تأمین و از منابع مختلف برای اوکراین سلاح خریداری کنند، دولت او کار سختی پیش رو خواهد داشت و نخواهد توانست در برابر این اقدام مقاومت کند. دولت‌های اروپایی می‌توانند ده‌ها میلیارد دلار سلاح به شرکت‌های آمریکایی سفارش دهند.

از یک سو ساختار شرکت‌های خصوصی آمریکا و نفوذ دموکرات‌ها در کنگره مانع از لغو سفارش‌های تسلیحاتی خارجی توسط دولت می‌شود و از سوی دیگر تلاش ترامپ برای اثرگذاری بر این جریان او را رودرروی دستگاه نظامی و لابی شرکت‌های اسلحه‌سازی قرار خواهد داد.

۴ توازن‌بخشی به جنگ فرسایشی

فرسایشی شدن جنگ میان روسیه و اوکراین، بیشتر به ضرر کی‌یف است؛ زیرا این کشور از نظر جغرافیا، منابع انسانی و مالی محدودیت بیشتری نسبت به مسکو دارد.

یکی از مسیرها برای توازن‌بخشی صحنه، تلاش برای جلوگیری از استفاده روسیه از فضاست تا فشارها به اوکراین کاهش یابد. اگر اوکراینی‌ها با عبور از خطوط قرمز روسیه بتوانند این کشور را ملزم به کاهش حملاتش کنند، آنگاه فرسایشی شدن جنگ بیشتر به زیان مسکو خواهد بود تا کی‌یف. در این وضعیت جنگ طولانی برای اوکراینی که حمایت غرب را پشت سر خود دارد و جنگ کم‌شدتی با روسیه را مدیریت می‌کند، قابل تحمل خواهد بود؛ اما برای روسیه که تحت فشارهای تحریمی فزاینده غرب قرار دارد، ادامه جنگ زیان گسترده‌ای خواهد داشت. هم‌اکنون روس‌ها تحریم‌ها را تحمل می‌کنند؛ اما می‌دانند فشارهایشان برای اوکراین کمرشکن است و می‌تواند باعث اتمام جنگ شود. با تغییر شرایط و محتاط شدن روس‌ها در اعمال فشار علیه اوکراین، تحریم‌ها به بزرگ‌ترین صحنه زیان‌آور جنگ تبدیل خواهند شد که مسکو در ذیل آن قرار دارد.

۵ برتری تاکتیکی

استفاده از موشک‌های نقطه‌زن آمریکایی علیه اهداف حساس روسیه در خاک اوکراین، ضربات عمیقی به دستگاه نظامی این کشور وارد کرده است. این موشک‌ها می‌توانند اتاق‌های فرماندهی، رادارها، سامانه‌های پدافندی و انبارهای سلاح را در عمق خاک دشمن هدف قرار دهند.

اگر قرار باشد این موشک‌ها علیه اهدافی در داخل خاک روسیه استفاده شوند، به این معنا خواهد بود که خطوط تدارکاتی این کشور در جغرافیای عظیمی زیر آتش می‌رود.

۶ شکستن خط پدافندی

قدرتمندترین کشورهای جهان دارای آن مقدار از سامانه‌های پدافند هوایی نیستند تا بتوانند سراسر خاک خود را پوشش دهند. به همین دلیل در زمان بروز تهدیدات، آن‌ها دست به ایجاد خط پدافندی در برابر منشأ تهدید می‌زنند. به عنوان نمونه، رژیم صهیونیستی که دارای حجم انبوهی از سامانه‌های پدافند هوایی بوده و از طرفی دیگر جغرافیای بسیاری کوچکی است، از پوشش سراسری خاکش ناتوان است و در برابر حملات از غزه و یا لبنان از خطوط پدافندی بهره می‌گیرد.

در جریان حملات مقاومت لبنان به سرزمین‌های اشغالی، این نیروها ابتدا با ده‌ها راکت خطوط پدافندی رژیم را مشغول می‌سازند تا پهپادها بتوانند از این خطوط عبور کنند. در جریان عملیات موسوم به اربعین که در ۴ شهریور ماه انجام شد، مقاومت با ۳۲۰ راکت خط پدافندی رژیم در شمال را درگیر کرد تا ۲۰ پهپادش بتوانند با موفقیت از این خط عبور کنند. ۶ مورد از این پهپادها توانستند به سلامت و بدون برخورد با مشکل، تا تل‌آویو در مرکز سرزمین‌های اشغالی نفوذ کرده و ساختمان یگان ۸۲۰۰ را مورد اصابت قرار دهند.

اگر رژیم سامانه‌هایش را در قالب خطوط پدافندی در شمال متمرکز نمی‌کرد، این پهپادها نمی‌توانستند پس از پشت سر گذاشتن شمال، به راحتی در مرکز پرواز کرده و به مرکز اصلی جمعیتی و تأسیساتی صهیونیست‌ها در تل‌آویو برسند.

اگر تل‌آویو با وسعت کم و توان بالایش از چنین مشکلی رنج می‌برد، روس‌ها نیز قطعا این‌گونه‌اند. در صورتی که اوکراینی‌ها تصمیم بگیرند با موشک‌های نقطه‌زن آمریکایی خطوط پدافند هوایی روس‌ها در نقاط مرزی را هدف بگیرند، آنگاه پهپادهای انتحاری اوکراینی که در ماه‌های اخیر به شدت روسیه را آزار داده‌اند، می‌توانند راحت‌تر و در تعداد بالاتر تا عمق خاک این کشور پرواز کنند. در موارد متعددی اوکراینی‌ها عمق ۱۳۰۰ تا ۱۵۰۰ کیلومتری روسیه را هدف قرار داده‌اند. این درحالی بوده که پهپادهای مزبور ابعاد قابل توجهی داشته‌اند.

در روزهای اخیر، کی‌یف حمله پهپادی بزرگی نیز علیه مسکو به اجرا درآورد که با ساقط شدن تعداد زیادی از پرتابه‌ها، تقریبا شکست خورد. هرچند مسکو به شکل مؤثری حفاظت می‌شود؛ اما دیگر تأسیسات و مراکز روسیه دارای این میزان از حفاظت نیستند.

۷ ضربه به توان هوایی روسیه

کی‌یف معتقد است قوای هوایی مسکو شامل جنگنده‌ها، بمب‌افکن‌ها و پهپادهای این کشور بزرگ‌ترین زیان‌ها را به اوکراین وارد کرده‌اند. اوکراین تسلیحات نقطه‌زن دوربرد را برای هدف قرار دادن فرودگاه‌ها، کارخانه‌های تولید و تأسیسات ذخیره‌سازی پهپادها نیاز دارد. اگر قوای هوایی روس‌ها تضعیف شود، مسکو کار دشواری در ادامه جنگ خواهد داشت؛ چه اینکه قرار است به مرور جنگنده‌های اف-۱۶ اهدایی به اوکراین نیز وارد درگیری‌ها شوند.

۸ پاسخ به ورود مستقیم کره‌شمالی به جنگ

گفته می‌شود هزاران نفر از سربازان کره‌شمالی برای کمک به ارتش روسیه وارد استان کورسک شده‌اند. این استان روسیه ماه‌هاست با تهاجم ارتش اوکراین مواجه بوده و بخش‌هایی از آن همچنان در تصرف کی‌یف قرار دارد.

این اتفاق نشانه‌ای خطرناک از هماهنگی دشمنان غرب با یکدیگر است. بر همین اساس غرب و متحدانش اعلام کرده بودند به آن پاسخ خواهند داد. کره‌جنوبی در واکنش به این تحول اعلام کرده کمک‌هایش به اوکراین را افزایش می‌دهد.

باید توجه داشت ورود کره‌شمالی به نبرد از استان کورسک صورت می‌گیرد که روس‌ها اتفاقات رخ داده در آن را عبور از خط قرمز می‌دانند. این خط قرمز تا حدی مهم تلقی می‌شد که با وجود تصرف پنج استان اوکراین توسط روسیه و الحاقش به خاک این کشور، کی‌یف از حمله مستقیم به خاک اصلی روس‌ها خودداری می‌ورزید. ورود نظامی کره‌شمالی به جنگ، پیامد زیرپاگذاشتن این خط قرمز بود. در زنجیره کنش و واکنش‌ها، حالا به نظر می‌رسد مجوز جدید آمریکا و اروپایی‌ها واکنشی شدید به اعزام سربازان کره‌ای به جنگ باشد.

اهداف بایدن و دموکرات‌ها

تصمیم برای صدور مجوز استفاده از تسلیحات آمریکایی علیه خاک روسیه در دولتی دموکرات اتخاذ شده است. در این خصوص اهدافی قابل‌تصور است:

۱ ایجاد جنگ برای دولت آینده

جمهوری‌خواهان پس از انتخابات ۲۰۲۴ بر تمام ارکان حکومتی آمریکا چنبره زده‌اند. آن‌ها ریاست جمهوری و مجلس سنا را به‌دست آورده و همچنین تسلط‌شان بر مجلس نمایندگان را حفظ کرده‌اند. از سوی دیگر اکثریت قضات دیوان عالی نیز همچنان محافظه‌کارانند.

درحالیکه حزب دموکرات طی چند دهه اخیر جایگاه خود را در قدرت تضمین‌شده فرض می‌کرد، حزب جمهوری‌خواه موفق شد با انجام اقداماتی، به قاعده آرای حزب دموکرات حمله و آن‌ها را جذب کند. به‌دشواری بتوان فرض کرد حزب جمهوری‌خواه با دیدگاه‌های ترامپی عرصه را به‌راحتی به دموکرات‌ها واگذار کند. به‌نظر می‌رسد دموکرات‌ها درصدد ایجاد مشکلی بزرگ برای دولت ترامپ در ابتدای حرکتند تا دستکم باعث شود جمهوری‌خواهان در انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره که دوسال دیگر برگزار خواهد شد، شکست بخورند. اگر این اتفاق رخ دهد، مقدمه‌ای خواهد بود برای پیروزی دموکرات‌ها در انتخابات ریاست جمهوری بعد.

۲ ایجاد هراس از بازگشت دموکرات‌ها

بازگشت دموکرات‌ها به صحنه اصلی قدرت، حتی اگر دو سال دیگر و از طریق کنگره باشد می‌تواند برای روسیه ضرری هنگفت درپی داشته باشد. آن‌ها در صورت تسلط بر کنگره، دولت ترامپ را ملزم به حمایت از اوکراین خواهند کرد. دموکرات‌ها با ترک صحنه با صدور مجوز استفاده از سلاح‌های دوربرد آمریکایی علیه اهدافی در خاک روسیه، پیامی قدرتمند به مسکو ارسال کرده‌اند.

۳ روسیه از دوره ترامپ سوءاستفاده نکند

روسیه بزرگ‌ترین برنده انتخابات ۲۰۲۴ تلقی می‌شود. با روی کارآمدن ترامپ، احتمال بالایی دارد روس‌ها از فشار آمریکا در اوکراین رها شوند.

درحالی‌که براساس دیدگاه دموکرات‌ها فشاری همه جانبه به چین، روسیه و ایران وارد می‌شد، جمهوری‌خواهان معتقدند باید درگیری‌ها با روسیه را متوقف کرد تا بتوان بر چین و ایران متمرکز شد.

صدور مجوز بی‌سابقه برای استفاده از تسلیحات آمریکایی علیه خاک روسیه که یک رویارویی مستقیم به شمار می‌رود، پیامی از دموکرات‌ها برای کرملین است تا به مقامات روس گوشزد کند اگر آن‌ها در دوره ترامپ سودی نیز ببرند، حزب دموکرات و دنباله‌هایش با تحرکات شگفت‌آور، مزایای آن را بلافاصله و با شدت زایل می‌کنند.

همین امروز درحالی‌که مسکو از پیروزی ترامپ خرسند بوده و فکر می‌کرد تنش‌ها با آمریکا کاهش یافته‌اند، ناگهان خود را در شرایط رویارویی چالش‌برانگیز با واشنگتن یافت.

نسبت اروپا

به لحاظ سیاسی سه مجموعه قدرتمند درحال حمایت از اوکراین در جنگند؛ آمریکا، اتحادیه اروپا و انگلیس. این مسأله نشان می‌دهد تمام اجزای غرب، حامی جنگ اوکراینند. تصمیم هم‌زمان فرانسه و انگلیس در صدور مجوز حمله با سلاح‌هایشان به خاک روسیه، حاوی نکاتی است:

۱ تغییر مدیریت

هرچند آمریکا در دوران ترامپ درصدد تمرکز بر چین است اما به‌نظر نمی‌رسد دولت عمیق این کشور بخواهد اوکراین و روسیه را به‌حال خود رها کند، بلکه مدیریت این نبرد به طرف‌های دیگر از جمله انگلیس واگذار می‌شود. مدیریت سیاسی و کلان جنگ در اختیار انگلیس و پشتیبانی اصلی از سمت اتحادیه اروپا انجام خواهد شد.

این تقسیم کار باعث می‌شود به‌دلیل مدیریت کلان جنگ توسط انگلیسی که از اتحادیه اروپا خارج شده و در قالب محور آنگلوساکسونی عمل می‌کند، شکل‌گیری ارتش اروپایی به محاق برود. از سوی دیگر با رهایی آمریکا از فشار مدیریتی و مالی جنگ اوکراین، واشنگتن بر مهار جدی پکن تمرکز خواهد کرد.

۲ غرب تقسیم‌نشده

روی کار آمدن ترامپ باعث ایجاد اضطراب در میان دولت‌های اروپایی شده است. بااین‌حال اقدام هماهنگ آن‌ها با دولت بایدن، به طرف‌های مختلف گوشزد می‌کند اتحاد غرب از همدیگر گسیخته نشده و اروپایی‌ها همچنان در ارتباط با حزب دموکرات، مانع از انحراف آمریکا از قاره سبز خواهند شد.

۳ شکسته شدن سقف توسط آمریکا

تا پیش از تصمیم آمریکا برای صدور مجوز، کشورهای اروپایی از صدور مجوزی مشابه خودداری کرده بودند. به‌نظر می‌رسد تصمیم دولت بایدن برای شکستن فضا بوده تا آمریکا سپری دربرابر تبعات این اقدام شود تا از رهگذر آن کشورهای اروپایی بتوانند دست به ارسال گسترده سلاح‌های دوربرد به اوکراین بزنند.

از این پس مهم نیست ۱۰ موشک آمریکایی به خاک روسیه پرتاب شود و تعداد موشک‌های اروپایی به ۱۰۰ مورد برسد، بلکه آنچه اهمیت داشت، نخستین تصمیم بود. بایدن این اقدام را انجام داد تا اروپایی‌ها راحت‌تر بتوانند پس از دموکرات‌ها، جنگ را مدیریت کنند.

کدام سلاح‌ها استفاده می‌شوند؟

حداکثر برد سلاح‌های دوربردی که در اختیار اوکراین قرار گرفته، ۲۵۰ تا ۳۰۰ کیلومتر است. برد این سلاح‌ها محدود شده تا قواعد جهانی برای فروش موشک نقض نشود؛ قواعدی که فروش موشک با برد ۳۰۰ کیلومتر را ممنوع می‌کنند. باید توجه داشت برد این موشک‌ها محدود شده و با اقداماتی مانند کاهش وزن کلاهک می‌توانند به راحتی برد آن‌ها را افزایش داد.

به لحاظ تنوع، آمریکایی‌ها موشک بالستیک تاکتیکی «اتکمز – ATACMS» را به اوکراین اهدا کرده و سه کشور اروپایی انگلیس، فرانسه و آلمان موشک‌های کروز هواپرتاب را در اختیار کی‌یف قرار داده‌اند. این موشک‌های کروز که تقریبا مشابه یکدیگرند شامل موشک «سایه‌های طوفان» انگلیس، «اسکالپ» فرانسه و «تاروس» آلمان می‌شوند.

با وجود صدور مجوز توسط لندن و پاریس، برلین در برابر فشارها مقاومت کرده است. آلمان در روزهای اخیر در توجیه مقاومتش در این باره استدلال کرده موشک‌های مزبور تغییر قابل توجهی در میدان جنگ ایجاد نمی‌کنند. به نظر می‌رسد برلین به دلیل نزدیکی جغرافیایی بیشتر به جنگ نسبت به فرانسه و انگلیس، مسلح نبودن به میزان این دو کشور و همچنین نفوذ بالای روس‌ها در کشورشان، احتیاط بیشتری در قبال مسکو دارند.

صهیونیست‌ها چرا به سراغ ترور محمد عفیف رفتند

عماد مغنیه رسانه‌ای حزب‌الله که بود؟

حانیه قاسمیان
خبرنگار گروه جهان‌شهر

غروب روز یکشنبه ۲۷ام آبان‌ماه، بیروت به لرزه در می‌آید این بار اما صدای حمله هوایی ضاحیه جنوبی بیروت نیست. حمله هوایی رژیم صهیونیستی این بار منطقه رأس‌النبع در قلب بیروت را مورد حمله قرار داده است. این حمله به گزارش وزارت بهداشت لبنان «چهار شهید از جمله یک زن و ۱۴ زخمی از جمله دو کودک» به جا گذاشته است. رژیم صهیونیستی بلافاصله هدف ترور را محمد عفیف، مسئول رسانه‌ای حزب‌الله اعلام می‌کند. خبری که پس از ساعتی با تأیید حزب‌الله قطعی می‌شود. شبکه المنار وابسته به حزب‌الله شهادت عفیف را در گزارشی تصویری اعلام کرده و او را «جزء کاروان شهدا در راه قدس» توصیف کرد. شبکه المنار همچنین شهادت ۴ تن دیگر از مسئولان رسانه‌ای را تأیید کرد.

حمله هوایی دوم در عصر یکشنبه در منطقه تجاری مار الیاس، طبق گزارش‌های وزارت بهداشت لبنان منجر به شهید شدن دو نفر و زخمی شدن ۱۳ نفر دیگر می‌شود. براساس اخبار محلی محل هدف یک فروشگاه لوازم الکترونیکی در خیابان مار الیاس بیروت بوده است. رادیو ارتش رژیم صهیونیستی نیز اعلام کرد هدف این حمله نادر در بیروت شب یکشنبه، رئیس دایره عملیات در جبهه جنوبی حزب‌الله بوده است.

این حمله هوایی گسترش جدیدی در مناطق هدف قرار گرفته شده است زیرا برای اولین بار یک حمله صهیونیستی منطقه رأس‌النبع در بیروت را از زمان شروع تنش‌ها هدف قرار داده است.

محمد عفیف که بود؟

غسان ملحم، استاد دانشگاه لبنان بلافاصله پس از شهادت عفیف می‌نویسد: «فرمانده شهید محمد عفیف شریک مؤثر در فرایند تصمیم‌گیری، در داخل حزب‌الله و مقاومت بود. منظور از قدرت در اینجا رهبری است چه در بعد سیاسی و چه نظامی، نه‌تنها در بعد رسانه‌ای.»

گزارشگر المیادین در توصیف شخصیت عفیف و شهادت او می‌گوید: «او پسر علامه فقید، شیخ عفیف نابلسی یکی از برجسته‌ترین علمای مقاومت بود. او از نسل مؤسس و پیشکسوت در حزب و مقاومت بود و مسئول رسانه‌ها در حزب و مقاومت.»

شخصیت و عمق تأثیرگذاری شهید محمد عفیف، گرچه برای جهان غیرعرب‌زبان ناشناخته است؛ اما او یکی از برجسته‌ترین شخصیت‌ها در حزب‌الله بود، آنچه امروز از سامان رسانه‌ای مقاومت لبنان می‌شناسیم مدیون عمق دوراندیشی و نگاه مترقی این شهید به رسانه است. او از سال ۲۰۱۴ مسئول روابط رسانه‌ای این حزب‌الله بوده و اداره اولین مرکز مشاوره رسانه‌ای حزب‌الله را بر عهده داشت. عفیف به عنوان یکی از بنیان‌گذاران حزب‌الله شناخته می‌شود و مجاهدت خود را از زمان تأسیس حزب‌الله در سال ۱۹۸۳ آغاز کرده است. رسانه‌های لبنانی محمد عفیف را به عنوان «دوست نزدیک شهید عباس موسوی، دبیرکل سابق حزب‌الله که توسط رژیم صهیونیستی در سال ۱۹۹۲ ترور شد» توصیف می‌کنند. عفیف پیش از این مدیریت اخبار و برنامه‌های سیاسی در شبکه المنار وابسته به حزب‌الله را بر عهده داشت و به‌عنوان مشاور رسانه‌ای دبیرکل سابق حزب‌الله، شهید سید حسن نصرالله روابط رسانه‌ها با این شهید را مدیریت می‌کرد. از مهم‌ترین و مؤثرترین اقدامات او را می‌توان مدیریت پوشش خبری رسانه‌ها در جنگ ۳۳ روزه عنوان کرد. از آغاز تشدید تنش‌های حزب‌الله با رژیم صهیونیستی عفیف به عنوان سخنگوی رسانه‌ای حزب‌الله ظاهر شده و معمولاً کنفرانس‌های خبری مستقیم از قلب ضاحیه جنوبی بیروت و مناطق تحت حملات هوایی رژیم صهیونیستی را برگزار می‌کرد.

پیشنهاد مذاکره در بیروت زیر آتش

پس از فروکش کردن نسبی شدت حملات در بیروت و ضاحیه، حملات هوایی رژیم بر ضاحیه و شهر بیروت از هفته گذشته افزایش داشته است. کارشناسان نظامی معتقدند این افزایش آتش روی شهر بیروت و به خصوص هدف قرار دادن مناطق غیرشیعه‌نشین با هدف فشار بر دولت لبنان و مقاومت برای پذیرش پیشنهاد آتش‌بس است. در این رابطه سرتیپ الدویری، کارشناس نظامی شبکه الجزیره در مصاحبه‌ای با این شبکه می‌گوید ترورهای انجام‌شده توسط ارتش رژیم صهیونیستی در پایتخت لبنان، بیروت، نوعی مذاکره زیر آتش هستند. به گفته الدویری، ترورهایی که روز یکشنبه در مناطق رأس‌النبع و مار الیاس در بیروت رخ دادند با هدف افزایش فشار داخلی بر حزب‌الله طراحی شده‌اند.

سرتیپ حسن جونی، کارشناس نظامی نیز در مصاحبه‌ای با شبکه المیادین گفت که در این خصوص معتقد است بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به دلیل آسان بودن اهداف و بالا بودن احتمال موفقیت بیشتر به انجام ترورها تمایل دارد. وی در بخش تحلیل نظامی جنگ لبنان گفت: «دستاوردهای نظامی رژیم صهیونیستی نشان‌دهنده وجود یک برنامه استراتژیک بلندمدت نیست، بلکه صرفاً به اهداف تخریبی و فشاری محدود می‌شود.» جونی به تغییر الگوی هدف‌گیری رژیم صهیونیستی از شب به روز اشاره کرد و این تغییر را تلاشی برای ایجاد تأثیر روانی بزرگ‌تر از طریق تخریب رسانه‌ای و تخریب تصویری دانست تا از این طریق بر تصمیم‌گیران از طریق تصویر عمومی تأثیر بگذارد.

کمپین ترور؛ قدیمی و ناموفق

موج ترورهای رژیم صهیونیستی علیه فرماندهان مقاومت از سپتامبر سال میلادی جاری شدت گرفت و رژیم صهیونیستی در حملاتی بی‌سابقه علیه مناطق مسکونی ضاحیه جنوبی بیروت توانست ۹ تن از فرماندهان حزب‌الله را به شهادت برساند. با این حال، هرچند اقدامات رژیم صهیونیستی ممکن است به‌طور موقت حزب‌الله را تضعیف کند؛ اما به شدت بعید است این سازمان به‌طور دائمی از بین برود. به گواهی سارا پارکنسون، استاد علوم سیاسی دانشگاه جان هاپکینز حزب‌الله در لبنان ریشه‌های عمیقی دارد و با بیش از ۴۰ سال تجربه پایگاه اجتماعی گسترده‌ای در میان شیعیان لبنان ساخته است. این گروه همچنین نیرویی سیاسی قدرتمند است که در پارلمان و دولت لبنان نمایندگی دارد. علاوه بر این حزب‌الله از حمایت قابل‌توجهی از سوی ایران برخوردار است که منابع لازم برای بازسازی و انطباق با فشارهای خارجی را فراهم می‌کند.

استراتژی ترور رژیم صهیونیستی که بیش از نیم قرن است از آن استفاده می‌کند بر حذف رهبری گروه‌های مقاومت متمرکز است تا عملیات آن‌ها را مختل کرده و باعث فروپاشی آن‌ها شود. به‌طور نظری، هدف قرار دادن افراد کلیدی در این گروه‌ها-چه از طریق حملات کماندویی، حملات پهپادی یا روش‌های دیگر-باید توانایی‌های نظامی و روحیه گروه را تضعیف کند. این تاکتیک که در دکترین نظامی رژیم تل‌آویو به آن «قطع سر» می‌گویند، مبتنی بر این ایده است که حذف رهبری موجب فروپاشی گروه خواهد شد؛ چراکه این گروه جهت‌گیری استراتژیک خود را از دست می‌دهد. دکترینی که بیش از ۵۰ سال علیه چندین گروه مقاومت از سوی تل‌آویو آزموده شده است و حالا شکست درازمدت این دکترین برای همه مسجل است.

علاوه بر این ترورهای هدفمند اغلب پیامدهای بلندمدتی دارند که رژیم صهیونیستی به‌طور کامل به آن‌ها توجه نمی‌کند. ترورها به جای اینکه گروه‌هایی مانند حزب‌الله را منحل کند این تاکتیک‌ها می‌توانند باعث تقویت آن‌ها شوند. از دست دادن یک رهبر می‌تواند حامیان گروه را متحد کرده و به افزایش جذب نیرو منجر شود. این پدیده به‌ویژه در سازمان‌هایی مانند حزب‌الله که ساختاری غیرمتمرکز و مبتنی بر سلول دارند مشهود است.

برای مثال هنگامی که رژیم صهیونیستی رهبر پیشین حزب‌الله شهید سید عباس موسوی را در سال ۱۹۹۲ ترور کرد، این گروه از هم نپاشید. برعکس حزب‌الله تهاجمی‌تر شد و حملات پیچیده‌ای را علیه نیروهای صهیونیستی در جنوب لبنان انجام داده و حتی عملیات خود را به صورت بین‌المللی گسترش داد. شهادت موسوی منجر به ظهور سید حسن نصرالله شد که دبیرکل جدید حزب‌الله شد و نقش مهمی در تبدیل این سازمان به نیرویی نظامی قدرتمند ایفا کرد. یکی از جنبه‌های کلیدی توانایی حزب‌الله در بازیابی از چنین ضربات سنگینی، سیستم جانشینی رهبری و سازمان غیرمتمرکز آن است. این گروه برنامه روشنی برای انتقال رهبری در صورت شهادت یا ناتوانی چهره‌های کلیدی و رهبرانش دارد. علاوه بر این ترورهای هدفمند می‌توانند پیامدهای غیرمنتظره‌ای در چشم‌انداز سیاسی گسترده‌تر ایجاد کنند. تاریخ ثابت کرده که این ترورها احساسات ضدصهیونیستی را در میان غیرنظامیان لبنانی به‌ویژه در میان کسانی که از حزب‌الله حمایت می‌کنند یا حداقل با هدف این سازمان همدلی دارند؛ تقویت می‌کند.

کمپین‌های ترور رژیم صهیونیستی همچنین در مورد اثربخشی بلندمدت آن‌ها نیز نتیجه‌گیری‌های معکوس داشته است. درحالی‌که این عملیات‌ها ممکن است موفقیت‌هایی محدود در دستیابی به اهداف نظامی کوتاه‌مدت داشته باشند، آن‌ها به‌طور معمول به حل مشکلات اساسی درگیری نپرداخته‌اند. در نهایت درحالی‌که کمپین ترور هدفمند رژیم صهیونیستی علیه حزب‌الله ممکن است موفقیت‌های تاکتیکی کوتاه‌مدتی را به‌دست آورد بعید است که هدف بلندمدت آن در از بین بردن این سازمان به دست آید. تاب‌آوری حزب‌الله، ساختار سازمانی قدرتمند آن و ریشه‌های عمیق سیاسی و اجتماعی‌اش در لبنان این گروه را به دشمنی قوی برای رژیم صهیونیستی تبدیل می‌کند که به‌راحتی از طریق نیروی نظامی نابود نخواهد شد.